

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 28. JANUARJA 1965
Leto XVII. — Štev. 3 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK
IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA CASOPISNO-ZALOŽNIKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V M. SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIC — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. OGOVORNÍ UREDNIK STEFAN BALAZIC. NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA UL. 4, TEL. 21-388

Dvojna vloga informatorja

Uveljavljajoč ustavnina in stvarna načela, v naši javnosti veliko razpravljamo o tem kako omogočiti občanom večji vpogled v družbenega dogajanja in jih pritegniti k aktivnejšemu sodelovanju. Naši občinski statuti imajo na pr. dolčila, da je delo občinske skupščine javno, prav tako javno pa bodi tudi delovanje ostalih samoupravnih teles. Klavzula javnosti pa samo po sebi ne more zagotoviti informiranosti. Preko bi namečilo, če bi se zadovoljili s tem, da smojo občani prisostovati zasedanju skupščine. Bit bi to sicer najbolj neposreden način informiranja, praktično pa ni izvedljiv v tolikšnem obsegu kot bi želeli in kolikor bi bilo potreben. Da pa bi zagotovili čim večjo informiranost občanov takoreč od »zgoraj navzdol« se pravi od občinske skupščine in njenih organov do volivev, se poslužujemo raznih sredstev informiranja (časopisi, radio, TV, zbori volivev in pod.)

Zasledujoč pomen načela informiranosti so v nekaterih okrajih in tudi občinskih središčih nastavili nekakšne referente za informacije. Ti naj predvsem kontaktirajo z javnimi sredstvi informacij, po nekod pa urejajo tudi bilten, ki so namenjeni predvsem krajevnim organizacijam. Socialistične zveze delovnih ljudi. S tem smo poskušali ustvariti nekakšen sistem, ki bi služil informirjanju občanov. Prevladuje pa menje, da smo naložili opravili, če smo težili za tem, da občanu na najbolj pristopen način prikažemo delo samoupravnih organov.

Toda v svojem bistvu ima informiranje še eno vlogo: ustvariti je potrebno tudi sistem informiranja od »spodaj navzgor«: od občanov do občinske skupščine in njenih svetov. Tega pa na način, ki je morda prikladen za informiranje »od zgoraj navzdol«, ni mogoče uvesti. To je izvedljivo le z dobro organiziranimi javnimi sredstvi informiranja, predvsem z onimi, ki so si dosleži že ustvarili krog bralcev ali poslušalcev in ki imajo v tem pogledu določene izkušnje. Tam, kjer so vlogo informiranja vzel tako kot je, so pokazali tudi prizadevost, da izboljšujejo pogoje informativnih sredstev, tam pa kjer so poudarili samo eno stran informiranja, to je »od zgoraj navzdol«, pa kažejo vtiš, da težijo za tem, kako bi onemogočili kokršenekli pliv občanov na delo skupščine.

V bistvu je to birokratsko tretiranje vloge informiranja, ki občana pričakaja za ustavno pridobljeno pravico, da sme in mora biti informiran in da ob tem tudi sam preko sredstev javnih informacij izraža svoje mnenje o skupnih vprašanjih. Zadovoljiti se samo s tem, da ima občan možnost na zboru volilcev postavljati vprašanja, izražati svoja mnenja, je danes veliko premo. Ob tolikšni razvejanosti našega samoupravnega sistema in ob tem, da se ne moreno zadovoljivati samo površnimi razpravami in ocenami iz katerih cesto izhaja prav tako površni zaključki, je informiranost v tem dvojnem smislu po goj za boljše delo naših skupščin in njenih organov.

Ta vprašanja bodo predmet razprav in zaključkov tudi na V. kongresu Zveze novinarjev Jugoslavije, ki bo v dneh od 28. do 31. januarja v Mostaru.

Z LETNE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V LENDAVI

Več zavzetnosti za krepitev socialističnih odnosov

V ponedeljek je bila v Lendavi občinska konferenca Zveze komunistov. Poleg delegatov osnovnih organizacij so konferenci prisostvovali član CK ZKS Vlado Majhen, član okrajnega komiteja ZKS Stojan Požar in drugi družbeno politični delavci.

Delo komunistov lendavske občine v obdobju med obema konferencama je bilo usmerjeno predvsem na vsebinsko dela osnovnih organizacij ter na utrijevanje materialnega položaja delovnih organizacij in gospodarski razvoj občine. Na konferenci so tudi ugotavljeni, da so se osnovne organizacije orientirale predvsem na ocenjevanje poslovnih uspehov gospodarskih organizacij, kar je bilo v doloceni meri tudi umestno, vendar pa so ob tem posvečali premalo pozornosti samoupravljanju v delovnih organizacijah in decentralizaciji upravljanja. V gospodarskih organizacijah še namreč vse zadeve rešujejo predvsem osrednji delavski sveti.

Problemov samoupravljanja so se zelo prizadene lotili komunisti v prosveti. To potrjujejo zlasti razprave ob sprejemjanju statutov šol ter volilne samoupravnih organov. Vendar pa so komunisti v slokah ob tem posvečali premašno pozornosti izvajjanju šolske reforme.

Delegati so tudi obširno razpravljali o idejнем in političnem izobraževanju komunistov in poudarjali, da bi moralni komunisti sami več študirati in tudi proučevati razne materiale, kar bi jim tudi omogočilo, da bi laže posegli v razprave o raznih vprašanjih.

Velika pozornost je bila posvečena tudi načelom nagrjevanja, zlasti nagrjevanja

strokovnjakov. Delegati so se zavzemali, da bi naj v delovnih organizacijah uveljavili tak sistem nagrjevanja, ki bi strokovnjakom omogočil slične osebne dohodke kot v razvitih področjih, vendar pa da bi bili ti dohodki tesno povezani z delovnimi uspehi. Delegati so tudi opozarjali, da so strokovnjaki v delovnih organizacijah tudi premalo družbeno politični delavci, da bi znali kolektivu včasih tudi pojasniti določena vprašanja, s

katerimi se srečuje.

Zelo obširna je bila tudi razprava o delu komunistov v drugih političnih organizacijah. Delegati so ugotavljali, da se komunisti včasih tudi izogibajo razprav o raznih vprašanjih v družtvih in na drugih sestankih občanov. Predvsem se to opaža pri tistih, ki delajo v mestu, stanujejo pa na vaseh. Temu vprašanju bi naj v bodoče tudi osnovne organizacije posvečale večjo pozornost.

Delegati so na konferenci izvolili tudi novi občinski komite ter delegate za V. kongres ZKS, poleg tega pa spreveli tudi program dela za obdobje do druge konference.

V soboški občini evidentiranih

V zadnjem obdobju je razgibana politična dejavnost o pripravah na skupščinske volitve že rodila prve rezultate. V tej prvi fazi predvolilne dejavnosti je bilo med volilci uspešno opravljeno evidentiranje, kar je bilo razbrati iz poročila na seji IO SZDL v Murski Soboti. Na seji so poleg poročila tudi ostali člani ugotavljeni, da je potekalo evidentiranje kar uspešno.

Občinska volilna komisija je do prejšnjega petka prejela 375 predlogov. Od teh je bilo za občinsko skupščino predlaganih 232 ljudi, za splošni zbor 53, a za zbor delovnih skupnosti je bilo 179 predlogov. V obeh zborih je bilo predlaganih samo 40 žensk, kar je 16 odst. Občani so bili predlagani na 24 zborih volilcev, 13 sestankih socialistične zveze, 36 sestankih sindikata, dveh sestankih ZM in 6 sestankih društva.

Za republiško in zvezno skupščino je skupno evidentiranih 143 občanov, od teh 23 žensk. Samo za zvezno skupščino je bilo 88 predlogov, za republiško pa 124. Nekateri volilci so predlagali istega v eno in drugo skupščino. Iz strukture je razbrati, da so pri teh predlogih v premali meri zastopani delavci, drugače pa je sestav pester, iz česar je razvidno, da so občani pri predlogih upoštevali potrebe skupščinskih zborov.

KONFERENCA KOMUNISTOV SOBOŠKE OBČINE

V soboto bo konferenca komunistov soboške občine.

Delegati, ki so jih izvolile osnovne organizacije ZKS, bodo razpravljali o delu občinske organizacije, o nalogah komunistov po VIII. kongresu ZKJ, izvoliti bodo nov občinski komite in delegate za kongres Zveze komunistov Slovenije, ki bo 17. marca v Ljubljani.

Udeleženci skupnosti PT podjetij iz vse države so pozorno poslušali razlag o organizaciji soboškega poštnega centra, ki se je po hitri dostavi poštnih pošiljk uvrstil med najbolj vzorne v državi.

375 predlogov

ščino je bilo 88 predlogov, za republiško pa 124. Nekateri volilci so predlagali istega v eno in drugo skupščino. Iz strukture je razbrati, da so pri teh predlogih v premali meri zastopani delavci, drugače pa je sestav pester, iz česar je razvidno, da so občani pri predlogih upoštevali potrebe skupščinskih zborov.

Zvezno skupščino je bilo predlaganih v posameznih zborih sledče število občanov: za zvezni zbor 15, za gospodarski zbor 23, za kulturno просветni zbor 7, za socialno zdravstveni zbor 7 in za organizacijsko politični zbor 36.

Iz podrobnejše analize je razvidno, da je predlaganih premalo žena in mladine.

Evidentiranje je bilo boljše in doslednejše opravljeno v gospodarskih organizacijah, saj je preko 70% vseh organizacij pripravilo posebne sestanke, na katerih so člani kolektiva predlagali občane za skupščinske organe.

V drugem delu predvolilne aktivnosti se bo v podrobnosti ocenila kvaliteta predlogov, katere bo potrebno primerjati s potrebami skupščin. Na zborih volilcev, ki bodo sledili, bodo občani še enkrat izbrali kandidate katerim najbolj zaupajo.

MEDOBČINSKO POSVETOVANJE O PROBLEMATIKI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Razmere zahtevajo hitrejši razvoj bolnišnice

Zdravstveni delavci Pomurja, predstavniki občin, družbeno političnih organizacij in zastopniki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje so se sestali pretekel ponedeljek v Murski Soboti, da bi proučili najbolj aktuale probleme zdravstvenega varstva v Pomurju. Nikakor ni naključje, da je bila osrednja tema razprav soboška bolnišnica, ki že zdaleč ne ustreza potrebam in razmeram v Pomurju, kjer je nezadovoljivo splošno zdravstveno stanje še eden izmed osrednjih problemov našega območja.

Bolnišnica v Soboti je v povojnem obdobju sicer močno razvijala svoje dejavnosti z uvedbo nekaterih specialističnih oddelkov, vendar gre v večini primerov za zaslene rešitve, ki nikakor niso v skladu z dolgoročnim etapnim razvojem bolniškega centra v Rakicu. Razen infekcijskega oddelka so došlej uspeli tam zgraditi edinole otroški oddelek, ki pa žal še vedno ni funkcionalno usposobljen, ker je za njegovo dokončno ureditev ponovno nastalo vprašanje sredstev.

Se bolj kritične razmere so v ginekološko porodniškem oddelku v Murski Soboti. Razen skrajno neprimerne lokacije je tudi urejenost tega oddelka neprimerena, saj gre za stanovanjski objekt, ki v

bolne žene v oddaljeni Maribor, kar se pogosto primeri zlasti v zimskem času, ko zmrznejo vodovodne cevi. Nič manjša ni med drugim tudi potreba po ureditvi novega nevropsihiatričnega oddelka, ki ga zdravstveni delavci na tem območju najbolj pogrešajo. Zato je vsekakor prav, da so se na tem medobčinskem posvetovanju ponovno odločno zavzelji za nadaljnjo gradnjo soboške bolnišnice. Prednost naj bi dobila novi ginekološko porodniški oddelki (Nadaljevanje na 2. strani)

POMURSKI VESTNIK:

1. nagrada: 50 tisoč dinarjev; 2. nagrada: 30 tisoč dinarjev; 3. nagrada: 20 tisoč dinarjev in 10 knjižnih načrad iz zbirki Pomurske založbe v skupni vrednosti 50 tisoč dinarjev.

DO TEDNA

prijateljstva, ki sta ga poprej skovala in v obliki medsebojnih sporazumov podpisala de Gaulle in nekdanji kancler Adenauer.

Ali sta državnika kaj dosegla? Kaže, da je de Gaulle rahlo pomagal gostu v njegovih željah, da bi veliki zavezniki znova načeli vprašanje nemške združitve. Mislije pač na volilno leto v Zahodni Nemčiji in na očitke nemške javnosti Erharda, da je pozabil na nemško vprašanje. Seveda mu je tudi namignil, da si zamišlja združeno Nemčijo v bodoči Evropi »od Pirinejev do Urala«.

Erhard je sedaj, ko so ZDA (verjetno samo začasno) umaknile svoj načrt o večstranskih jedrskih silah Atlantskega pakta z dnevnega reda, skušali prepricati de Gaulla, da Nemčija ne želi jedrskega orožja in da so taki ali podobni glasovi na Vzhodu hudo

ke vojaške e svoje poviru političudi so se v iši predstavigtonu pa so ili predsednika šestintridesetega ZDA.

Drugo srečanje — Predsednik Tito marca 1. 1953 v rezidenci britanskega premiera Churchilla v Downing Streetu 10, London.

VELIKI POKOJNIK

Nekdanji britanski ministri predsednik — »največji Anglež naših časov«, kot je to zapisal neki časnik — je umrl v nedeljo v enaindevetdesetem letu. Strelne brojave, ke izrazi sočustvovanja prihajo iz vsega sveta, z njimi vred pa tudi izredno pozitivne ocene te velike osebnosti.

»Do tega velikega državnika je bila usoda zelo skopaka, ker mu je pustila le nekaj let mirnega življenga in oddih po dolgoletnem napornem političnem in državnškem delu,« je izjavil predsednik Tito v poseben izjavi za BBC (britansko radijsko postajo). »Anglija je imela nemalo velikih državnikov v svoji zgodovini, vendar pa je le redko kdo zapustil v vsem svetu vtiš tako močne in velike osebnosti.«

Na kratko smo živiljenje velikega državnika objavili že zadnjici. Predsednik Tito ugotavlja, da je bilo že prvo srečanje s premierom Churchillom v Neapelju 12. avgusta leta 1944 izredno odkrito in prisrčno, četudi so bili njuni ideološki in politični pogledi diametralno nasproti. Britanski premier mu je tedaj pojasnil vojaški položaj na frontah in v času, ko se je zavniško ladjevale tudi tu pripravljalo na invazijo.

Drugo srečanje je bilo 16. marca leta 1953 v Londonu, ko je tovariš Tito prišel na britanska tla kot predsednik Federativne LRD. Tedaj je Churchill izjavil v Spodnjem domu: »Mislim, da ne bomo pretirali, če pravimo, da je bil ta obisk neprecenljiv uspeh in da je njegov delež velikega pomena za mednarodno sodelovanje, prav tako pa tudi za splošno stvar miru.«

Tretjič sta se oba predsednika sestala 14. julija 1. 1960, ko je britanski premier križaril z jahto Christina po Sredozemlju in se je zaustavil kot gost predsednika Tita in njegove žene v Splitu. Predsednik Tito ga je tedaj povabil, naj pride spet kmalu, toda Churchillova obljava je ostala neizpolnjena.

RAZGOVORI V RAMBOULLETU

Pravijo, da je bil sestanek francoskega predsednika de Gaulle in zahodnonemškega kanclera Erharda v dvorcu Ramboüillet nujen — za oba. Francoski predsednik je resil Francijo osamitve med zaveznički, obenem pa skušal z umirjenostjo in prijaznim sprejemom pokazati, da utegne biti boljši prijatelj od Američanov. Kancler Erhard pa da utegne biti boljši prijatelj od Američanov. Kancler Erhard pa je moral »vegati« preveliko naklonjenost ZDA (ker pa podpira njihove zamisli v Evropi), da ne bi odbil povsem

POMURSKI VESTNIK IN RADIO M. SOBOTA

V prvih letih številki smo objavili obširno informacijo o materialno-financijskem položaju Pomurskega vestnika in radijske postaje v Murski Soboti. Podobno, vendar še s podrobnejšimi podatki razširjeno poročilo, smo poslali tudi vsem dosedanjim ustanoviteljem lista — občinske skupščine; iz Lendave — Matija Koren, predsednik občinskega odbora SZDL in Štefan Jambor, tajnik občinske skupščine; dalje Vlado Javrič, predsednik izdajateljskega sveta Pomurskega vestnika in Rudi Jaušovec, predsednik radijskega sveta radia M. Sobota — ter predstavniki CZIP Pomurski tisk Štefan Antalič, Jože Vild in Stefan Balazic.

Rezultat razgovora: nobenih zaključkov, nobenih zagotovil — razen s strani predstavnikov iz Murske Sobote, ki so tudi na tem posvetovanju jasno izrekli mnenje — časopis nam je potreben, moramo mu zagotoviti manjšajoča finančna sredstva za izhajanje. Razgovor sam je potekal v vzdoru, ki ni dopuščalo kakršne koli resne zaključke. Večjo ali manjšo pripravljenost še nadalje obdržati ustanoviteljske

ZKS in Aleksander Šiftar, sekretar občinskega odbora S

pravice in obenem tudi urejati ustanoviteljske dolžnosti do lista, so na posvetovanju izrazili še predstavniki iz Ljutomerja in Lendave, vendar končnega stališča niso izrekli, dočim sta predstavniki iz občine G. Radgona odrekla Pomurskemu vestniku skoraj da vsakršno koristnost, in — česar povzemamo — tudi nenaklonjenost za sodelovanje pri nadalnjem dokončnem reševanju problema.

Daleč od tega smo, da v uredništvu in v CZIP Pomurški tisk morda ne bi hoteli razumeti resničnih in nemajnih proračunskih težav naših občin, še manj, da bi komurkoli odrekali pravico objektivne kritike vsebinskih pomanjkljivosti lista, vendar ne moremo mimo ugotovitve in našega mnenja, da bi o takih stvari kazalo vendarle razpravljati vsaj z nekoliko večjim občutkom za medobčinsko sodelovanje in težjo po nepristranstvi. Prav tega pa je na omenjenem posvetovanju nekaterim povsem zmanjkal.

Po tem razgovoru je že i dalje obdržati ustanoviteljske mel sejo izvršni odbor občin-

skega odbora SZDL v Murski Soboti in — kot nas je obvestila predsednica občinskega odbora — sprejeli sklep, da obnovi ustanoviteljske pravice in dolžnosti do Pomurskega vestnika in radijske postaje v M. Soboti in predloži občinski skupščini pripočelo za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev.

Razumljivo je, da v uredništvu moramo vedeti pri čem smo, kajti v tako neurejenih razmerah je odveč pričakovati ali zahtevati od kogarkoli v uredništvu resnično zavetost in vnemo pri delu samem in še manj uspešnost prizadevanj v smislu nadaljnje vsebinskih izboljšav časopisa.

Kolikor da 10. februarja od ostalih treh dosedanjih so- ustanoviteljev ne prejmemo zagotovil za nadaljnje sofinan- siranje lista, bo Pomurski vestnik v prihodnje izhajal kot glasilo občinskega odbora SZDL v Murski Soboti. Razumljivo pa je, da bi v tem primeru bili prizadeti naši bralci iz ljudomerske, radgon- ske in lendavske občine.

UREDNIŠTVO

PRED LETNO OBCINSKO KONFERenco ZKS V LJUTOMERU:

DOVOLJ SNOVI ZA RAZPRAVO

V soboto dopoldne bo v prostorih sindikalne dvorane v posloju občinske skupščine v Ljutomeru V. redna občinska konferenca ZKS. Obširno poročilo o delu komiteja in o najbolj aktualnih nalogah vseh področjih družbenega življenja, pripravljeno za razpravo na konferenci, ugotavlja dosedanje uspehe in naš družbeni razvoj v Ljutomerski občini. Prav tako pa nakazuje tudi nekatere pomanjkljivosti, ki so bile ovira temu razvoju. Komite je v preteklem obdobju pogostokrat analiziral posamezne probleme in si skupno z ostalimi družbeno — političnimi organizacijami v občini prizadeval pri izvajjanju naše splošne politike.

V poročilu za konferenco je med drugim rečeno, da so bili formirani pri komiteju poleg nekaterih stalnih delavcev, aktiv komunistov uprave občinske skupščine in aktiv kmetijev. Uspešno sta delala aktiv prosvetnih delavcev in aktiv občinske uprave, dočim aktiv kmetijev ni odigral svoje vloge, čeprav je kmetijska problematika na območju občine izredno pestra. Komite je v preteklem obdobju sklical tudi več različnih posvetovanj, na katerih so obravnavali predvsem gospodarska vprašanja. V poročilu je omenjeno, da bi moral biti takih posvetovanj še več.

Obširno je obravnavana v poročilu vloga komunistov pri nadaljnjem razvoju gospodarstva, proizvodnih odnosov in izboljševanju življenjskih pogojev delovnih ljudi. V zadnjih treh letih so bili doseženi vidni uspehi, ki med drugim održajo tudi prizadevost članov Zveze komunistov, katerim je naložila predhod-

zaposlenih. Kljub ugodnejši delitvi narodnega dohodka pa se vedno ni bil tolikšen kot v mnogih bolj razvitenih občinah.

Ob vedno večjem poudarjanju pomena negospodarskih panog so se povečevali v zadnjih letih tudi v tej panogi investicije. Sem sicer predvsem izgradnja stanovanj, gradnja cest, razširitev šolskih kapacetov. V tem pogledu pa čakajo tudi komuniste še velike naloge.

Razdrobljeno in nerazvito gospodarstvo v občini je zahvalno širše sodelovanje z delovnimi organizacijami izven občine. Komunisti in organi samoupravljanja so iskali pri tem najrazličnejša pota in obliko za poslovno-tehnično sodelovanje. Na ta način je prišlo tudi do integracijskih procesov, ki so omogočili, da deluje danes v občini nekaj gospodarskih organizacij, ki imajo svoja matična podjetja izven občine. Najmočnejše se je v zadnjih letih razvijal družbeni sektor gospodarstva, ki je v letu 1962 dosegel 4 milijarde 930 milijonov vrednosti proizvodnje, v lanskem letu pa že 8 milijard 172 milijonov dinarjev. Prav tako se je povečala tudi vrednost proizvodnje v družbenem sektorju na 9 milijard 685 milijonov dinarjev, narodni dohodek naj bi se ob tem povečal za 22 odst., osebni prejemki zaposljenih pa za 21 odst., sklad delovnih organizacij pa naj bi se v letošnjem letu povečali za okrog 514 milijonov dinarjev.

Na podlagi doseženih rezultatov, ki so jih spremajale tudi določene težave, in po oceni gospodarskih organizacij, bodo v prihodnjem letu dosegli naslednji rezultati: vrednost proizvodnje v družbenem sektorju naj bi dosegla 9 milijard 685 milijonov dinarjev, narodni dohodek naj bi se ob tem povečal za 22 odst., osebni prejemki zaposljenih pa za 21 odst., sklad delovnih organizacij pa naj bi se v letošnjem letu povečali za okrog 514 milijonov dinarjev.

(Nadaljevanje na 6. strani)

FINANSIRANJE SREDNJIH ŠOL

V ponedeljek so se v Lendavi sestali predstavniki srednjih šol Pomurja in predstavniki skladu. Dogovorili so se o prispevku posameznih občin, ki bodo v sklad vplačevali svoj delež po posebnem klicu in po stroških na posamezne dijake.

(Nadaljevanje s 1. strani) Ški oddelek in nevropsihirični oddelek, ki jima brez pogojno gre mesto tudi v širšem družbenem programiranju razvoja zdravstva. Med drugim velja navesti tudi podatek, da se je število bolnikov in število oskrbnih dni v soboški bolnišnici v minulih desetih letih podvojilo, medtem ko so uspeli nove posteljne zmogljivosti povečati vsega za dve tretjini, in še to zvezne z zasilnimi rešitvami in adaptacijami starih objektov.

Strokovni svet republikega zdravstvenega centra, ki je že izdelal elaborat o nadaljnjem razvoju mreže splošnih bolnišnic v Sloveniji, bo vsekakor moral upoštevati tudi potrebe Pomurja po ureditvi sodobnega bolnišničkega centra. To je slednji zahteva celotnega prebivalstva Pomurja in vseh štirih občinskih skupščin, katerih predstavniki so se tudi na tem posvetovanju odločno opredelili za predlog, da bi že letos financirali gradbeni načrt za novi ginekološko porodniški oddelek, saj je upravičeno pričakovati v bodoče bolje možnosti najemanja dolgoročnih kreditov iz republiških skladov.

SPOR ZARADI NEPLAČANIH DELEŽEV: POVOD ZA TRENJA

Kriza zdrženih narodov

Zahteve po reviziji nekaterih določb listine glede predstavnosti v organih OZN — Dogovori velikih zunaj Generalne skupščine — Trenja, ki spodbujajo pekinške zahteve po »revolucionarnejši« novi OZN.

Predsednik kitajske vlade Ču En Laj je na sprejemu obsežne indonezijske delegacije v Pekingu izjavil, da bi bilo treba ustaviti nove Združenje narodov iz protesta, ker je Malezija postala nestalna članica Varnostnega sveta. Podobno, četudi manj jasno izjavilo smo slišali tudi že iz ust indonezijskega predsednika Sukarna, preden je Indonezija izstopila iz Združenih narodov iz protesta, ker je Malezija postala nestalna članica Varnostnega sveta.

Take izjave še bolj spodbujajo tla OZN, ki že sama doživlja krizo. Njena dvajsetletnica, razmeroma mlada občinstva, namreč poteka v zelo nerodni okoliščinah.

Povod za krizo je dal 19. člen Ustavne listine organizacije, ki terja od vsake države članice, da redno plačujejo določeni prispevki. Kolikor je »slova neplačanih finančnih prispevkov enaka ali večja od celotno odmerjenega prispevka za zadnji dve leti«, izgubi prizadeti član glasovalno pravico.

Francija, SZ in druge socialistične dežele so že prisile laži v položaj, ki ga obravnavata omenjeni člen, z letosnjim prvim januarjem pa se je število dolžnikov povečalo na 20. Skupen dolg teh dežel zna-

čali. Vendar pa že same ameriške grožnje, v zvezi z 19. členom močno vznemirju duhove. Toda tu je še nerezni problem enakopravnega zastopstva Afrike in Azije v organih GS, posebno v Varnostnem in Gospodarsko-socijalnem svetu, na kar opozarjajo posebno nevezane dežele.

Število držav-članic je od ustanovitve OZN naraslo, zato takratne določbe o predstavnosti ne morejo več veljati. Nasprotniki teh zahtev pravijo, da je nerodno, če imajo dežele, ki so nekajkrat večje od drugih in tudi plačujejo mnogo večji prispevek, enak glas kot majhne. Iz takih stališč pa so se pojavili glasovi o »gentlemanih sporazumih velikih« — brez udeležbe manjših, t.j. konkretno Generalne skupščine kot celote. In prav tak sistem so napadli na pričetki jesenskega zasedanja, ki je praktično onemogočilo splošno razpravo.

Generalna razprava spet teče, toda nevzdržno stanje je ostalo. In prav v takem ozračju morejo žeti določeno podporo pozivu Pekinga, naj ustanove bolj poštenu OZN. Zato je prav naloga nevezanega sveta, da s svojim vplivom reši Združene narode poloma,

Za zasedanja Varnostnega sveta OZN: sporazum o Maleziji brez vsakršne opozicije.

Miško Kranjec NA SMRT OBSOJENA KULTURA

Te obsodbe nisem izrekel jaz, pa tudi ljudstvo Pomurja, da ne recem ozko — Prekmurja je ni izreklo, namreč ob sodbe nad Pomurskim vestnikom nad Radiom Murska Soba in nad Pomursko založbo. Pa bi zastavil preprosto vprašanje, v imenu tega pomurskega in prekmurskega ljudstva, posebej tu še v svojem imenu: kdo so, ki so napravili kriz nad vsem tem, in v imenu česa? Odgovor sicer vem vnaprej — denar, proračun občin. Stari izgovor, »prepričljive« zato, ker naslovnici radi plašimo občinstvo s številkami. In takoimenovani »računicam« ni kaj oporekat, prezgovorne so, dokler si vprašanja ne zastavimo z druge strani: zakaj mora biti vedno in najprej likvidirana kultura, kadar je — recimo — nekoliko težja v proračuni za denar? In kdaj bodo — recimo — prišli tisti zlati časi, ko se bo občinskim ljudem, sekretarjem in poslancem, in vobče vsem za stvar količkaj odgovornim zdelo, da je moč dati nekaj tudi za kulturo? Naslavljam vprašanje nanje, ker se doslej ni nihče od njih z vsemi silama postavljal za to kulturno.

Če je pred leti moral leči v grob Svet ob Muri, mi je to bilo še nekako razumljivo: slo je za literarno in znanstveno ustvarjavnost Pomurja, denarja pa ni bilo, niti naročnikov ni bilo v obilju. Ne književniki ne znanstveniki v svoji dejavnosti niso bili usodno prizadeti. (O kulturi ne govorim). Lahko so telovadili po drugih revijah, recimo v Ljubljani. Toda časnik in radio sta vsekakor nekaj drugega, sta vestraska propagandista, pojasnjevavca naše politične, socialistične, gospodarske, socialne, kulturne in športne situacije — vsekakor dva nenadomestljiva, živa akterja v našem občem družbenem življenju. Ravno časnik in radio bi morala opraviti vso politično propagando, in prepričan sem, da so ljudje po občinah zmotno ovrednotili to veliko vlogo tiskane in po radiu povedane besede, in se ravno tako zmotno zanašajo na štab svojih političnih aktivistov. V staro Jugoslavijo sta se Klekl in Benko predobro zavedala vloge tiskane besede, Benko je sam zmogel svoje glasilo, tudi takrat, ko ni bil niti poslanec pač s zgolj industrialec, in niti ni imel lastne stranke. Stevilo naročnikov je redko kdaj preseglo tisoč ljudi, ki niti niso bili vsi dobri plačniki. Klekl je s svojimi Novinami razmeroma kar dobro obvladal celo Prekmurje. Res je sicer nenehno ternal za podporami, toda od tisoč do šest tisoč naročnikov je bilo kar zadovoljiva množica pristašev. Nikdar mu ni prišlo na misel, da bi zaradi »računice« mislili na likvidacijo svojega tiska.

Pomurski vestnik je glasilo občinskih odborov socialistične zveze, vendar socialistična zveza ni zgolj politična organizacija, pač pa hkrati tudi predstavnik in nosilec ljudske oblasti. Mislim, da za štiri občinske odbore — Radgona, Ljutomer, Soba, Lendava — vobče ne bi smelo finančno vprašanje igrati neko usodno vlogo. Politična kratkovidnost? Kako se more neka močna organizacija s tako lahko odreči tako močnemu propagandnemu orozju, kakor sta časnik in radio? Kako se morejo temu odreči občinske skupščine, občinski odbori, ko pa so si ravno po časniku lahko prepevali hvalo in slavo, kakor so hoteli, in niti enkrat ne doživeli še tako pohlevno kritiko svojega in vedno ravno hudo plodnega dela? Vsekakor pa ne vedno najbolj koristnega.

Zastrand teh in podobnih stvari ne bi potočil za časnikom in radiom niti ene solze. Človek bi celo rekel: Hvala bogu — bilo je dovolj, requiescat in pacem. Ce bodo naše politične organizacije zmogle vse delo po svojih aktivistih, prednji ljudje v Prekmurju pred vojno zmogli izdajati Ljudsko pravico in Mladega Prekmurca. Res je — bili smo v večini finančnih tezavah in nismo mogli od nikoder pričakovati posebno pomoč. In vendar — tudi nam ni prišlo na misel, da bi zaradi »računice« mislili na likvidacijo svojega tiska.

Poskus hitre dostave se je obnesel

Načelo PTT službe v naši državi, da bi v kar najkrajšem času uresničili napoved o hitri dostavi poštnih pošiljek tudi v odročne kraje, so na soboški pošti že delno uresničili, saj dobijo vse pošte na področju Pomurja pošiljke že v jutranjih urah. Zasluga za tako eksplativnost gre v prvi vrsti nedavno ustanovljenemu prometnemu centru pri soboškem PTT podjetju, ki je zares vzorno organiziral prevoz pošte. Nič čudnega, da je ta uspeh vzbudil pozornost tudi v drugih republikah, kjer si PTT podjetja podobno prizadevajo organizirati take centre.

Pretekli četrtek so imeli na soboški pošti v gosteh več predstavnikov skupnosti PTT podjetij iz raznih krajev države. Ugleđni gosti, ki so sodelovali pred tem na zveznem seminarju v Celju, kjer so proučevali urejanje takih prometnih centrov v naši državi, so se zanimali predvsem za način razvoja poštnih pošiljki, o čemer je govoril gostom direktor soboškega PTT podjetja Julij Sabotin.

Vsekakor je bilo treba mnogo naporov, da je soboško PTT podjetje uresničilo to zahodno nalogo, ki ima največjo prednost predvsem v tem, da v jutranjih urah prejete poštne pošiljke razvaža s furgoni podjetja Agroservis in delno z avtobusi z izredno eksplativnostjo v svoje enote. Tej zahtevni nalogi ustrezajo v pogojih sedanja dostave v celoti že okrog 8. ure zjutraj. Pomeni, da lahko dobi naslovjenec poštno pošiljko, oddano na primer pretekli večer v Ljubljani, že naslednji dan dopoldne.

PROSTORI KROJAŠKE DELAVNICE V VELIKI POLANI PRETESNI

Krojaška delavnica v Polani dela v sklopu Komunalnega podjetja Lendava. Trenutno zaposluje 23 delavcev, ki delajo ob že zastarelih strojih. Možnosti za nabavo novih so, vendar v V. Polani nimajo primerih prostorov. V kolikor bi dobili primerne delovne prostore, bi lahko sedajni bruto dohodek, 17 milijonov dinarjev, povečali na okrogih 30 milijonov.

NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI MURSKA SOBOTA od 18. do 23. januarja 1965

Marija Želko, dvanajstletička iz Dobrovnika, Katarina Rajnar — osmico, Marija Titan — sedmletička, Marija Karas, Rudolf Tratnik, Jože Možir, Karel Kous, vsi iz Krogga. Terezija Tanacek iz Lemerja, Alojz Goršek iz Veščice, Marija Nemec iz Puconca, Ludvik Černi — šestico iz Beltinec, Jože Gruškovnik iz Murske Sobote, Gazebo Luco, Marija Trpljan, Avgust Trpljan, Emilia Sebjanič, Marija Bohar, Marija Kerčmar, Ema Kučan, Marija Kerčmar, Sidonija Smidšič, Gizela Pucko, Ludvik Koštaj, Franc Kolar, vsi iz Petrovec.

Oiga Zuža, iz Stanjevec, Emilia Zupanek, Irena Kožic, Franc Barber, vsl. iz Peskovec.

V imenu bolnikov se vsem davaločem kriji najlepše zahvaljuje TRANSFUZIJSKA POSTAJA MURSKA SOBOTA

N A P O L I C A H S T U D I J S K E K N J I Z N I C E

NEMETH L.: Csontváry Kosztka Tivadar. Budapest 1964.
CROSS I.: The god boy. London 1957.
UPDIKE J.: The same door. New York 1964.
CAMPBELL G. A.: The civil service in Britain FROM DONNE TO MARVELL vol. 3. Baltimore 1962.
RIFLEY A.: The ghost train. London 1962.
BEYERSDORFER P.: Glashüttenkunde. Leipzig 1964.
SACHSENWEGER R.: Der sechsh Wache. Leipzig 1963.
ZEIGARNIK B. W.: Denkstörungen bei Psychiatrischen Krankheitsbildern. Berlin 1961.
COOPER W.: The ever-interesting topic. London 1962.
FORESTER C. S.: The general. London 1962.
WAUGH E.: When the going was good. Middle sex 1959.
WHITEFIELD J. H.: A short history of Italian literature. Middlesex 1960.
BJARNHOF K.: The stars grow pale. Middlesex 1960.
SALINGER J. D.: Nine stories. New York 1953.
HERRICK R.: Together. New York 1962.

SCHAPER E.: Der Gouverneur oder der Glückselige Schuldner. Frankfurt 1961.
COZZENS J. G.: By love possessed. New York 1959.
HEARN L.: Chita. New York 1961.
MITFORD J.: Hons and Rebels. Middlesex 1960.
MASTERS J.: The deceivers. Middlesex 1962.
KENWARD J.: Prep school. Middlesex 1961.
ISHERWOOD C. I.: Prater violet. Middlesex 1961.
UPDIKE J.: Pigeon feathers and other stories. New York 1963.
AWARDS H. O.: Prize stories 1962. New York 1963.
MITFORD J.: Hons and rebels. Middlesex 1960.
ZIPPEL R.: Grippe, oh und hirm. Jena 1964.
WINTER L. & S. PAPP: Die Osteomyelitis und ihre Behandlung. Jena 1964.
RUBINSTEIN S. L.: Prinzipien und Wege der Entwicklung der Psychologie. Berlin 1963.
MASTERSON J.: Sein und Bewusstsein. Berlin 1964.
DAVICO O.: The poem. London 1959.
KOLLE K.: Einführung in die Psychiatrie. Stuttgart 1963.

Šola Puconci : učitelj

SVET SOLE V PUCONCIH razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA MATEMATIKE-FIZIKE

Pogoji za sprejem v službo so: profesor, predmetni učitelj ali učitelj z najmanj 5-letno prakso pri poučevanju teh predmetov.

Pravilno kolkovane prošnje pošljite na upravo šole.

Plača po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov šole.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Tajnika iščejo

OSNOVNA SOLA II V MURSKI SOBOTI razpisuje delovno mesto

TAJNIKA

Pogoji: ekonomski srednja šola.

Prednost imajo prijavljenci z večletno prakso na takem ali podobnem delovnem mestu. Plača po Pravilniku šole.

Prijave sprejema vodstvo šole do 10. februarja 1965.

Nastop službe po dogovoru.

TEDENSKI KOLEDAR

Petak, 29. januarja — Frančišek Šobota, 30. januarja — Martina Nedeža, 31. januarja — Vanja Ponederje, 1. februarja — Ignac Torek, 2. februarja — Marija Šreda, 3. februarja — Blaž Ceterec, 4. februarja — Bojan Štruk.

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA MURSKA SOBOTA
29. januarja — dr. Zupanjevac
30. januarja — dr. Gregorčeva
31. januarja — dr. Gregorčeva
1. februarja — dr. Vlajeva
2. februarja — dr. Zupanjevac
3. februarja — dr. Gregorčeva
4. februarja — dr. Lopert

KINO

APACE — 30. in 31. januarja mehiški barvni film: »Jaz pustolovec«.

LJUTOMER — 30. in 31. januarja italijanski barvni kinemaskopski film: »Lažni zakon«. 3. in 4. februarja sovjetski barvni film: »Vedro nebo«.

MURSKA SOBOTA — 29. in 31. januarja ameriški barvni kinemaskopski film: »Najlepša na svetu«. 30. in 31. januarja Jugoslovanska kinoteka z madžarskim filmom: »Slepna deklica«. 1. in 2. februarja angleški kinemaskopski film: »Peklenška fregata Billy Budd«. 3. in 4. februarja ameriški vistavionski film: »Cas zakonskih navad«.

GORNJA RADGONA — 30. in 31. januarja italijanski vistavionski film: »Defilme«. 3. februarja domači vistavionski film: »Cudno dekle«.

VELIKA POLANA — 30. in 31. januarja slovenski film: »Samorastniki«.

BUČKOVCI — 30. in 31. januarja film: »Na divji zahod«.

KRIŽEVCI PRI LJUT. — 30. in 31. januarja egiptovski film: »Nezpoznan žena«.

DELAVSKA UNIVERZA M. Šobota — Film: »Toma Pačić« v Martjancih 29. januarja ob 19. uri, v Lipovčah 30. januarja ob 19.30 uri, v Predanovcih 31. januarja ob 19. uri in v Strukovcih ob 19. uri. Film: »Neizkoriscen alibi« — v Tečanovcih 29. januarja ob 19. uri, v Dokležovju 30. januarja ob 19.30 uri, na Cankovi 31. januarja ob 15. uri in Zenkovcih ob 19. uri.

PRODAM

MOTOR, benzinski, 3-4 KS, ugodno prodam. Mihail Matič, Kuzma 96. M-39

POSESTVO z vsemi kulturami v izmeri 1.38 ha, stanovanje takoj vsejši, v dobrém stanju, ugodno prodam. Cena ugodna. Fanika Puh. Pretrez 14, p. Laporje. M-41

DVE PLEMENSKI KRAVI in okrog 30 m dolgo šupo s kamro za zrnce, zidan in krito z opeko, za podret, prodam proti takojšnjemu plačilu. Ogled dovoljen ob vsakem času v Zibercih 32, p. Apače. M-43

HIŠO z gospodarskim poslopjem z zemljo ugodno prodam ob glavnem cesti Slapčinci 15, p. Videm ob Ščavnici. M-44

Prodajamo stroje, motorje in traktorje vseh vrst in njih dele. Zglasite se pismeno na naslov: Machinenhaus, Werkstätte, Julius Forjan, St. Martin a. d. Raab 115, Bgl., Tel. Dv 5, Avstrija. Naročeno blago pošiljamo na carino v Gornjo Radgono po dogovoru. M-54

GRADBENO PARCELO v izmeri 7.40 arov ugodno prodam. Interesenti naj se javijo pri Stefanu Peršu, Lendavska ul. sejnišče, M. Šobota. M-45

SENO, sladko, v pšenično in korenino slamo prodam. Cena po dogovoru. Minka Hedžet, Veržej 62. M-46

HIŠO z 32 arji zemlje in 51 arji gozdova v Jarenini pri Mariboru prodam. Informacije pri veterinarju Lubienskemu, Gornja Radgona. M-47

POHISTVO za dnevno sobo in spalnico ugodno prodam. Vse skoraj novo in moderno izdelano. Plačilo možno s čekom. Ogled popoldne: M. Milančič, Sratovci 37, p. Slatina Radenec. M-48

HIŠO, enonadstropno, podkletno, komforntno, v prvem nadstropju in podstropju; stanovanje vsejši po dogovoru, v središču Ljutomerja, Prešernova 12, ugodno prodam. Friderica Stibler, Cara Dušana 8, Zrenjanin. M-51

HIŠA Z VRTEM, takoj vsejši, prodam v Murski Soboti. Ul. 17. oktobra 3, Murska Sobota. M-52

HIŠO z vrtom, takoj vsejši, prodam. Ulica 17. oktobra št. 3, Murska Sobota. M-52

SOBO, opremljeno ali prazno, isčem v M. Šoboti ali okolici. Plačam dobro. Daniel Kalec, Dolnja Bistrica 159, p. Crenovci. M-40

POGLEDU na Pogledu za izklicno ceno 200.000 din, gospodarsko poslopje za izklicno ceno 200.000 din, podzemno klet za izklicno ceno 90.000 din in leseno šupo za izklicno ceno 30.000 din. Pričetek dražbe ob 8. uri.

POGLEDU na Pogledu za izklicno ceno 280.000 din in goveji hlev za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 10. uri.

POGLEDU na Pogledu za izklicno ceno 165.000 din in leseno šupo za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 10. uri.

Izklicna cena za posamezne nepremičnine je cenilna vrednost, izpod katere ne bodo prodajali. Vsakdo, ki želi sodelovati pri dražbi, mora položiti kavčijo v višini 10% izklicne cene. Kavčijo je položiti, ko stranka pristopi k dražbi.

Dražbeni oklic

KMETIJSKI KOMBINAT RADGONA bo prodal na javni dražbi več stanovanjskih in gospodarskih poslopij na kraju samem in sicer:

V četrtek, 4. februarja 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo štev. 8 v Stogovcih za izklicno ceno 350.000 din. Pričetek dražbe ob 8. uri.
- 2) Stanovanjsko hišo štev. 13 in drvarnico v Stogovcih za izklicno ceno 200.000 din. Pričetek dražbe ob 9. ur.
- 3) Stanovanjsko hišo štev. 4 v Stogovcih za izklicno ceno 240.000 din, goveji hlev in svinjak za izklicno ceno 60.000 din.

V petek, 5. februarja 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo štev. 1 v Stogovcih z šupo in drvarnico za izklicno ceno 130.000 din. Pričetek dražbe ob 8. ur.
- 2) Stanovanjsko hišo štev. 7 v Stogovcih in podkletno šupo za izklicno ceno 145.000 din. Pričetek dražbe ob 9. ur.
- 3) Stanovanjsko hišo štev. 12 v Konjišču za izklicno ceno 125.000 din in gospodarsko poslopje za izklicno ceno 120.000 din. Pričetek dražbe ob 10. ur.
- 4) Stanovanjsko hišo štev. 36 v Zibercih z gospodarskim poslopjem za izklicno ceno 260.000 din. Pričetek dražbe ob 11. ur.

V soboto, 6. februarja 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo štev. 7 v Drobtincih in gospodarsko poslopje za izklicno ceno 150.000 din. Pričetek dražbe ob 8. ur.
- 2) Stanovanjsko hišo štev. 1 v Spodnjem Konjiščaku za izklicno ceno 140.000 din, gospodarsko poslopje za izklicno ceno 40.000 din in podzemno klet za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 9. ur.
- 3) Stanovanjsko hišo štev. 11 v Drobtincih za izklicno ceno 300.000 din in gospodarsko poslopje za izklicno ceno 250.000 din. Pričetek dražbe ob 10. ur.

V pondeljek, 8. februarja 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo štev. 13 v Drobtincih in gospodarsko poslopje za izklicno ceno 200.000 din in podzemno klet za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 8. ur.
- 2) Stanovanjsko hišo štev. 14 v Drobtincih z gospodarskim poslopjem in drvarnico za izklicno ceno 210.000 din. Pričetek dražbe ob 9. ur.
- 3) Stanovanjsko hišo štev. 28 v Drobtincih za izklicno ceno 150.000 din. Pričetek dražbe ob 10. ur.

V tork, 9. februarja 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo štev. 14 na Pogledu za izklicno ceno 200.000 din, gospodarsko poslopje za izklicno ceno 200.000 din, podzemno klet za izklicno ceno 90.000 din in leseno šupo za izklicno ceno 30.000 din. Pričetek dražbe ob 8. ur.
- 2) Stanovanjsko hišo štev. 13 na Pogledu za izklicno ceno 280.000 din in goveji hlev za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 10. ur.
- 3) Stanovanjsko hišo štev. 18 na Pogledu za izklicno ceno 165.000 din in leseno šupo za izklicno ceno 50.000 din. Pričetek dražbe ob 10. ur.

Izklicna cena za posamezne nepremičnine je cenilna vrednost, izpod katere ne bodo prodajali. Vsakdo, ki želi sodelovati pri dražbi, mora položiti kavčijo v višini 10% iz

naša nagradna Slikanica 20 let svobode

GPS - 1

Izrežite oznako GPS in jo pošljite skupno s pravilnimi odgovori na 3 zastavljena vprašanja v tej nagradni slikanici na naslov: Uredništvo Pomurskega vestnika, Murska Sobota, Kidričeva 4.

Podjetje, katerega vam predstavljamo v tej nagradni slikanici, bo nagradilo 1 reševalca in ga povabilo na obisk v svoj kolektiv. Pomurski vestnik pa bo nagradil reševalce, ki bodo poslali pravilne odgovore na zastavljena vprašanja v celotni seriji naših nagradnih slikanic »20 let svobode«.

Nagrade Pomurskega vestnika so objavljene na prvi strani našega lista, srečne reševalce pa bomo v prvem in drugem primeru določili z žrebanjem. Torej: odgovoriti je potrebno kratko na tri zastavljena vprašanja v vsaki slikanici.

Razen tega bomo posebej nagradili reševalce, ki bodo poslali najboljši dopis o osebnosti ali dogodku iz NOB, katerega objavljamo v tej nagradni slikanici. Najboljši dopisi bodo tudi objavljeni v Pomurskem vestniku s podpisom avtorja.

Rok za dostavo rešitev in dopisov je 10 dni — t. j. do sobote pred tednom, ko bo izšla druga številka Pomurskega vestnika. Takrat bomo tudi objavili pravilno rešitev te nagradne slikanice.

Žrebanje bo opravljeno ob zaključku objavljanja celotne serije naših nagradnih slikanic.

IZ NOB: Odgovorite pravilno, kdo je ta borec narodno-ovlobodilne borbe. Navedite tudi njegovo partizansko ime.

IZ POVOJNE SOCIALISTIČNE GRADITVE: Za kateri objekt odnosno podjetje gre v tem primeru. Navedite tudi, kje je to podjetje.

IZ REKLAMNEGA ALBUMA NAŠIH DELOVNIH ORGANIZACIJ: Podjetje, katerega vam predstavljamo, je lani proslavilo 10. obletnico svojega obstoja in uspešnega poslovanja. Katero podjetje je to in kje je?

MILAN FILIPČIČ:

REICHSTAG V PLAMENIH

(Nadaljevanje)

Se isti dan je postal Schleicher kancler — zadnji kancler pred Hitlerjevim nastopom.

Zapletena povest političnih intrig se približuje koncu. Pred Schleicherjem sta komaj dva meseca kanclerstva. Njegova želja po zvezzi z nacisti ni bila slučajna. Ni veroval, da je že »trdnja« vlada sama po sebi zdravilo proti krizi. Tudi ni podcenjeval ekstremnih in odločilnih političnih gibanj, kot sta tedaj nacistično in komunistično. Njegova stalna želja je bila že nekaj zadnjih let, da bi vpregel nacistično gibanje v službo države.

Njegova najstesnejša zveza z nacisti je bila Strasser, ki je gledal v nacizmu resnično politično gibanje in ne samo-rodje za doseg ozkih osebnih ciljev, kot na primer Hitler. Že prvega dne svojega kanclerstva je poslal po Georgu Strassera in mu ponovno ponudil sporazum z nacistično-stranko. Ker s Hitlerjem ni uspel, je ponudil osebno Strasserju, naj vstopi v njegovo vlado kot podkancler, ki bi bil zadolžen za brezposelne in za sodelovanje z de-lavskimi zvezami.

Nacistični voditelji so se zbrali 5. decembra v Kaiser-dorfu. Na konferenci je Strasserja podprt Frick. Ostro sta se spet uprla Göring in Geobbelis, ki sta potegnila na svojo stran Hitlerja. Ta je naslednje dneve na dolgo in široko obdeloval Strasserja. Obdeloval ga je izdaja, češ da se pogaja za njegovim hrbtom. Grozil mu je, da ga bo napolid iz vodstva. Ko se je Strasser 7. decembra vrnil v svojo hotelsko sobo, je sedel in napisal Hitlerju dolgo pismo, v katerem daje ostavko na svoj položaj v stranki. V pismu je opisal ves potek odnosov v stranki in napadel nedoslednost Hitlerjeve taktike.

Ce bi se Strasser boril v stranki, bi morda lahko celo vrgel Führerja. Toda »če« je samo prazno ugibanje — kajti dogodki so šli svojo pot. V nacističnem taboru so bili poprjeni. Geobbelis piše: »Zvezcer nas je obiskal Führer. Težko je biti vesel. Vsi smo obupani zaradi nevarnosti, da bi moglo priti do razpada cele stranke. Tedaj bi bil ves naš trud zmanj... Izdaja, izdaja, izdaja!« Hitler je zmeden in izjavlja: »Ce se bo stranka nekoga dne razbila, se bom ubil!«

Toda Strasser ni bil uporen. Nikoli ni mislil na upor, kot je sumil Hitler. Ni skušal zbrati stalne opozicije proti Hitlerju v stranki. Enostavno prekel je vso stvar in odšel. Ko ga je Frick iskal po Berlinu, je on že sedel v vlaku, ki je dvrel proti Münchenu, kjer je pobral družino in odšel na dospel v Italijo.

Strasserjev odhod je omogočil Hitlerju, da se je umiril in da se mu je povrnila samozavest. Strasserjeve dolžnosti v stranki so si razdelili Ley, Geobbelis in Darré. Na sestanku 9. decembra so nacistični vodje in gauleiterji osstro obsoledili Strasserja. Führer je doživel plemeneč pozdrav in odobravanje. Stranko je bilo potrebno tesno povezati. Že 15. decembra so nacisti ustanovili centralno strankino komisijo (pod Hessovim vodstvom) z nalogo, da kombinira in povezuje strankino politiko za vso Nemčijo.

Scheicherja nesporazum z nacisti in begal. Pogajal se je s šefi drugih strank in tudi s predstavniki delavskih zvez. Svoje načrte je razložil 15. decembra preko radia. Zavabil je poslušalce, naj pozabijo, da je vojak in da bo v primeru silne varoval koristi vseh. Izjavil je, da ne podpira niti kapitalizma niti socializma. Njegov namen je da zagotovi delo vsem. Novih davkov ne bo, plač ne bo znižal. Vlada bo kontrolirala cene, predvsem cene prehrane in kuriva. Obljubil je podpore, svobodo tiska in zborovanj! Koloniziral bo vzhodne pokrajine in ukinil prednosti veleposestnikov.

Scheicher je klub temu zdrknal. Socialdemokrati in delavske zveze mu niso zaupali. Poznali so ga že od prej, ko je zrušil Brüninga, ki je imel prav tak program, kot ga je sedaj on sam obljudil nemškemu ljudstvu. Izzval je močan odpor industrijev in posestnikov.

Nacistična sreča je bila prav te zadnje mesece pred prihodom na oblast najbolj opoteča. Führerju je manjkal predvsem denar. Sami dolgo. Stranka mora znižati celo plače svojim številnim uradnikom in geuleiterjem. Leto 1932 zaključuje Goebbel s temi besedami: »To leto nam je prineslo veliko nesreč. Preteklost je bedna, a kaže, da bo bodočnost temna in na pol črna; vse možnosti in upanja so popolnoma izginile.«

(Nadaljevanje prihodnjic)

Z AVTOM SE JE ZALETEL V TOPOL

Na cesti drugega reda med Račičanom in Mursko Soboto je 18. januarja vozil z osebnim avtomobilom z inozemsko registracijo D-AP-307 Jurij Ivan iz Brezovca pri Polju ob Sotli št. 2. Zaradi neprimerne hitrosti in delno slabega cestišča se je zaletel v vozilom v obcestni topol. Materialna škoda je znana po nestrovkovi oceni 300.000 dinarjev.

S TRAKTORJEM JO JE PODRL

V vasi Bakovci se je 22. januarja dogodila huda prometna nesreča. Voznik traktorja Mesarič Stefan iz Bakovcev je pripeljal z vaške ceste na dvorišče garaž. Na dvorišču je bilo več ljudi, med njimi tudi Flegar Rozalija iz Bakovcev. Zaradi poškodovanih zavor na traktorju je voznik zavozil med pešce in podrl Flegar Rozalijo, ki je dobila po telesu hude poškodbe. Takoj so jo prepeljali v sosedno bolnišnico.

Ljutomer

(Nadaljevanje z 2. strani) delovnih organizacij pa naj bi se v letošnjem letu povečali za okrog 514 milijonov dinarjev.

Dosedanji uspehi, kakor tudi predvidevanja za prihodnje obdobje zahtevajo predvsem od komunistov, da temeljito proučujejo tudi politiko razdeljevanja doseženih sredstev, pri čemer skrb za delovnega človeka ne sme biti na zadnjem mestu.

Med aktualna vprašanja, ki jih navaja poročilo, sodi tudi zagotavljanje pogojev za uvedbo 42-urnega delovnega tednika. Tu doslej niso bili doseženi zadovoljivi uspehi, saj je uvedla skrajšani delovni čas le ena delovna organizacija in to obrat »Marles«.

Občinski komite je predložil vsem delegatom za konferenco tudi teze za razpravo v katerih navaja vrsto najbolj aktualnih vprašanj, ki jih mora konferenca oceniti in dati svoja stališča za nadaljnje delo. Med tako vprašanja sodi predvsem izvajanje zaključkov predkongresne konference, razvoj samoupravljanja, vprašanja produktivnosti in nagrajevanja, izkorisčanje kapacitet v naši industriji, odnos do investicij, izvajanje statutov, informativnost, odnos med občinami in delovnimi organizacijami, idejnost in vrgojnost pouka, ideološka vlogo članov ZK itd.

PODRL PEŠCA

Dne 22. januarja je vozil po Grajski ulici v Murski Soboti Benčak Bela tovorni avtomobil z registrsko številko MS 13-50; prisklopjen je imel še en tovorni avtomobil, katerega je vozil Rok Stefan. Do nesreče je prislo, ko je Benčak s karoserijo podrl pešca Lovrenjak Jožeta iz Murske Sobote in je ta padel po cestišču. Pešec je dobil hude telesne poškodbe in so ga takoj prepeljali v sosedno bolnišnico.

Z AVTOMOBILOM V ZAPORNICO

Minulo soboto se je dogodila prometna nesreča v vasi Giderovci pri obmejnem bloku. Avstrijski državljan Strohreigel se je s svojim osebnim avtomobilom zadržal v obmejni zapornici. Pri tem je razbil prednje steklo in prednji del avtomobila. Skoda cenijo po nestrovki oceni na okrog 80 tisoč dinarjev.

USTANOVILI MLADINSKI AKTIV

Mladina iz Slaveč do prednedavnim ni bila organizirana. Prejšnji teden so imeli ustavnovni občni zbor aktivista. Do sedaj so bili včlanjeni pri aktivu v Kuzmi, vendar se niso mogli vživeti v to okolje, ker jim je za skupno, tesnejšo povezavo primanjkovalo časa. V obmejnem predelu je med letom manj mladine, ker odhaja na sezonsko delo, zato so člani aktiva sprejeli okvirni program dela za zimsko obdobje, v katerem imajo zajete teme, ki obnavljajo razvoj naše stavnosti.

BOGOJINA

Na več sestankih raznih organizacij v Bogojini so že razpravljali o popravilu dosedanjega kulturnega doma, katerega lastnik je Prosvetno društvo. Vendar so prišli do zaključka, da se ne izplača vlagati kakve večje vsote za popravilo, mogoče tudi za razno preureditev, ker je dom že načel zob časa in to močno, vendar pa tudi ni mogoče, da bi ostal brez kulturnega razvedrila in pa brez tak po-grešanega rostora. Dom ni primeren več za obisk tujih ansamblov in dramskih skupin.

—TC—

MED VULKANI IN ATOLI OSKAR HUDALES

7

8

9

Mislila je na značilen okrogel tihomorski otok, kakršni nastanejo iz velikanskega številna odmrlih koral. Sredi otoka je laguna, ki se skozi obroč suhe zemlje preliva v more.

Ze so se veselili, da bodo kmalu pristali, ko jih je znova zajelo brezvetrje. Dečka sta spel morala zaveslati. Na smrt prestrašeni so ugotovili, da se za njimi podli vihar. Kmalu jih je zgrabil z vso silo. Čoln je postal njegova igračka. Strahovito se je prematal. Trije potnikti so legli na dno čanal in se krečevito oprljeli drug drugega. Pričakovali so samo še smrt. Velikanski val jih je dvignil nekam visoko pod nebo in jih spel treščil v globino.

Naslednjo sekundo so se vsi trije znašli v morju. Čoln jim je izginil izpred oči. Dečka sta zgrabila nezavestno Micko in zaplavala z vso silo. Večkrat sta se pretolkla že tik do čeri, a valovi so ju spel odnesli.

Vsa izčrpana sta se nazadnje oprljeli debla odolmljene palme. splezala sta na suho. Tako sta legla na lla poleg Micke, da bi ju vihar ne odnesel. Tajfum pa je divjal dalje z nezmanjšano silo. Po laguni je vihar podil polomljene palme, ostanke koč in — človeška trupla. Micki, Miheu in Arijevu so pojemale moči. Na koži jih je žgala morska sol in umirali so od žeje.

Zjutraj je vihar polegel. Zapustil je strašno razdejanje. Po čerih je more naplavilo grušč, školjke, odolmljena debla, kokosove orehe in celo ribi. Ljudi pa ni bilo nikjer.

V gaju polomljениh palm so našli studentček. Napili so se njegove vode in se najedli kokosovih orehov. Med čermi so našli svoj čoln. Bil je močno poškodovan. Jadro je bilo raztrgan, krmilo naolmljeno. Kljub temu so bili čoln zelo veseli. Z druženimi močmi so ga spel spravili v vodo.

V daljavi so zagledali steber dima. Najprej so mislili, da je parnik. Arijev pa je pogledal natančneje in rekel: »Otok z vulkanom je!« Tja zavesljamo. Našli bomo hrano in vodo.«